

Categorii

Categories

Bogdan
Gîrbovan

Categorii

Categories

10/1

10/1

Chambre d'amis

Chambre d'amis

Două luni nicăieri

Two Months Nowhere

5@14

5@14

Uniforme și Veșminte

Uniforms and Vestments

R.A.P.I.

R.A.P.I.

Spa.ro

Spa.ro

Trip la 2 stele

2-Star Trip

RO_Archive

RO_Archive

Passato Prossimo

Passato Prossimo

<i>Camera lucida</i> Svetlana Cârstean	9	<i>Camera lucida</i> Svetlana Cârstean
<i>Fotogenie socială aplicată</i> Igor Mocanu	23	<i>Applied Social Photogeny</i> Igor Mocanu
<i>10/1</i> Bogdan Gîrbovan	29	<i>10/1</i> Bogdan Gîrbovan
<i>Chambre d'amis</i> Sanda Watt	35	<i>Chambre d'amis</i> Sanda Watt
<i>Eu cred că rolul artei e să intre prin toate crăpăturile realității</i> interviu cu Bogdan Gîrbovan de Diana Marincu	41	<i>I believe the role of art is to infiltrate all the cracks of reality</i> interview with Bogdan Gîrbovan by Diana Marincu
<i>5@14</i> Igor Mocanu	57	<i>5@14</i> Igor Mocanu
<i>Dezordonat despre ordine. Ierarhiile lui Gîrbovan</i> Dan Perjovschi	73	<i>Disordered about order. Gîrbovan's hierarchies.</i> Dan Perjovschi
<i>Forțele de ordine publică și spirituală</i> Igor Mocanu	71	<i>The Forces of Public and Spiritual Order</i> Igor Mocanu
<i>Artistul ca arheolog și obiectul ca martor</i> Diana Marincu	93	<i>The artist as archaeologist and the object as witness</i> Diana Marincu
<i>Pe teren</i> Interviu cu Michele Bressan și Bogdan Gîrbovan cu marginalia de Matei Câlția	107	<i>Field Trip</i> Interview with Michele Bressan and Bogdan Gîrbovan with marginalia by Matei Câlția
<i>Spa.ro</i> Michele Bressan	125	<i>Spa.ro</i> Michele Bressan
<i>Trip la 2 stele</i> Andra Matzal	133	<i>2-Star Trip</i> Andra Matzal
<i>RO_Archive</i> Bogdan Gîrbovan și Matei Câlția într-o discuție cu Iosif Király	141	<i>RO_Archive</i> Bogdan Gîrbovan and Matei Câlția in discussion with Iosif Király
<i>Mere coapte</i> Nicu Ilfoveanu	157	<i>Past Perfect</i> Nicu Ilfoveanu
<i>Biografie</i>	164	<i>Biography</i>

Fotogenie socială aplicată

Applied Social Photogeny

Cred că prima impresie ce răzbate din fotografia lui Bogdan Gîrbovan, dacă urmărești seriile de la un capăt la celălalt, într-un parcurs narativ cvasicinematografic, este una de familiaritate, de *déjà vu-déjà vécu*. Nimic ostentativ, nimic ți-pător, nimic disperat nu îți agață privirea, pentru a, cum ar spune Barthes, metonimiza întreaga imagine. Fabulosul *punctum*, în cazul lucrărilor lui Gîrbovan, se află în altă parte, iar dacă ai curajul să le citești până la capăt și îl cauți cu tot dinadinsul, fotografiile îți dezvăluie, până la urmă, și împunsătura, dar ea nu este în imagine, ea este în procesul intelectual de decriptare al privitorului. Cum scrisese Vilém Flusser într-un text din anii '80, în procesul de lecțiune, adică de citire, adică de decriptare, fotografia instituie un soi de neoimperialism al intenției artistice și, am putea adăuga, un decolonialism al receptării. Căci nu cel care posedă o fotografie are în mână puterea politică, ci autorul informației din acea fotografie, hârtia fotografică fiind doar mediul de care artistul-fotograf se folosește pentru a-și exhiba arta în drumul lung de la idee, prin aparat, la întipărirea acesteia. În cazul lui Bogdan Gîrbovan, intenția fotografică trece dincolo de print, ea țintește în direcția infinitezimală dintre identificare și diferență. Identificare stupefiantă a privitorului cu subiectul imaginii, de cele mai multe ori un subiect aproape banal, pe lângă care trecem zilnic și pe care nu l-am erija la rangul de artă în veci, și diferență paradigmatică, întrucât nu orice subiect rimează cu orice privitor, deși până și diferența se poate prezenta, la Gîrbovan, în straiele unei familiarități dezarmante.

Dar să le luăm pe rând, pentru a putea înțelege mai aplicat mecanismele. Spre exemplu, pentru

I think the first impression you get with the photography of Bogdan Gîrbovan, if you follow the series from beginning to end, in quasi-cinematographic narrative order, is one of familiarity, of *déjà vu-déjà vécu*. Nothing ostentatious, nothing too loud, nothing desperate grabs your attention, in order, as Barthes would say, to metonymise the whole image. The fabulous *punctum*, in the case of Gîrbovan's works, is found elsewhere, and if you're brave enough to read them through to the end and to look for it expressly, in the end the photographs will also reveal their thorns, even if these are not actually contained in the image but come from the intellectual process of decryption of the viewer. As Vilém Flusser wrote in the 1980s, within the process of lection, that is to say reading, that is to say decrypting, the photograph imposes a kind of neo-imperialism of artistic intent and, one might add, a de-colonialism of reception. For it is not the person in possession of the photograph who holds political power, but the author of the information contained within that photograph, the photographic paper being merely the medium the photographer-artist uses to exhibit his or her art on the long path from idea, via the camera, to the printed form. In the case of Bogdan Gîrbovan, the photographic intention goes beyond the print form, it aims in the infinitesimal direction between identification and difference. The hallucinating identification of the viewer with the subject of the image – in most cases a commonplace subject, one we pass by every day and would never elevate to the status of art – and paradigmatic difference, given that not every subject resonates with every viewer, although with Gîrbovan even difference can be found in the guise of a disarming familiarity.

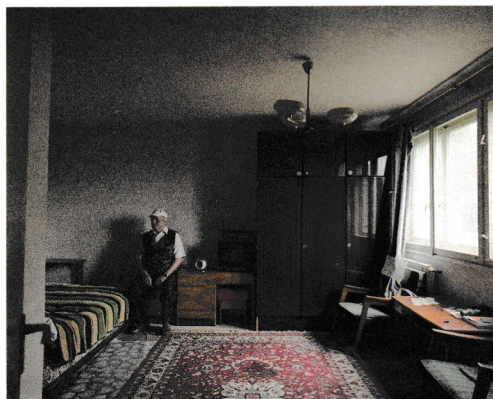

1.2

1.3

seria color „10/1” (2008), Bogdan Gîrbovan a documentat cu o Bronica GS1, format mediu, cele 10 garsoniere de pe tronsonul median al unei clădiri ceaușiste construită în anii '70, din același unghi, la aceeași oră din zi, pe aceeași lumină naturală. Sigur că fiecare imagine în sine comportă și o valoare antropologică, ea reușind să

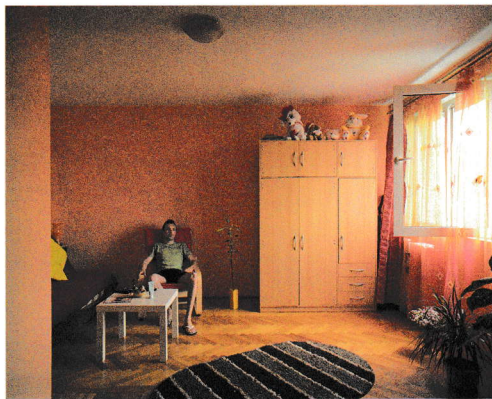

1.4

surprindă un moment imemorial din viața acelei comunități. Însă *punctumul* imediat, de moment și până la urmă discreționar, este dublat de un altul ceva mai obiectiv, anume unul cultural. Căci provocarea din seria „10/1” nu este numai una lansată tehnicii, ci și una ideologică, de istoria artei, dacă vreți, pentru că blocul nu este unul immanent ceaușist, ci arhetipal-stalinist, clădit și el, la rândul lui, pe calapod constructivist, à la Rodchenko, Tatlin și restul artiștilor din jurul *LEF*, prost înțeles și pus în practică. Iar polemica lui Gîrbovan se îndreaptă către minimalismul impus de Stalin, crezându-l pe cuvânt și aplicându-l *ad litteram* într-un bloc virtual, de 10 etaje, construit de el în 2008 în această serie.

De aici probabil că Bogdan Gîrbovan a ajuns la ideea de ierarhie, recuzând fordismul serialității fotografice și îmbrățișând serialismul raportului *pars pro parte*, așa cum debutează acesta în seria „5@14” (2009) și cum se prelungește conceptual în „Ierarhia Poliției Române” (2011) și în proiectul de anvergură „Uniforme și Veșminte” la care lucrează în prezent. În toate aceste serii, conceptul de ierarhie acționează în straturi. Straturi individuale, în cadrul aceluiași subiect, și straturi

But let's take them one at a time, so we can better understand the mechanisms at work. For example, for the colour series “10/1” (2008), Bogdan Gîrbovan used a Bronica GS1, a medium format camera, to document the 10 studio flats running down the middle of a 1970s Ceaușescu-era building, from the same angle, at the same time

1.5

of day and in the same natural light. Of course, every image in itself has an anthropological value, given how they manage to capture an immemorial moment in the life of that community. However, the immediate, spontaneous and, in the end, discretionary *punctum*, is accompanied by another, more objective one, that is, a cultural one. For the challenge posed by the “10/1” series is not only technical, but ideological, art historical, if you will, because the tower block is not inherently “Ceaușescian”, but archetypally Stalinist, that is it is also built according to the constructivist template, à la Rodchenko, Tatlin and the rest of the artists associated with *LEF*, albeit badly understood and put into practice. And Gîrbovan's polemics are aimed at the minimalism imposed by Stalin, which he takes seriously and applies *ad litteram* in a virtual tower block, 10 stories high, which he built in 2008 in this series.

This is probably what led Bogdan Gîrbovan to the idea of hierarchy, rejecting the Fordism of photographic seriality and embracing the serialism of *pars pro parte*, as it first appears in the “5@14” series (2009) and which is expanded on conceptually in “The Hierarchy of the Romanian

sincronice, generale, de la un subiect la altul în interiorul aceleiași serii. În cadrul unui singur subiect privirea se lovește mai întâi de stratul aparenței, adică al vestimentației, după care pătrunde, prin aparență, în piele / corp și individ. Căci nu poți ști sigur aproape niciodată dacă *layer*-ele ce formează subiectul dintr-o imagine

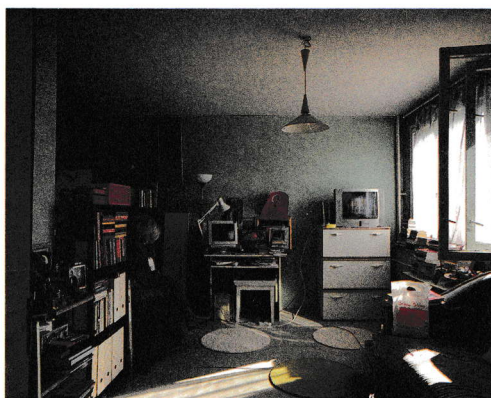

1.6

(nume, haină, privire, coafură, individ, postură) sunt separate sau concrescute, supunând umarul unui proces de reificare intermitentă. Cu alte cuvinte, ridicând sacadat întrebarea dacă individul din imagine, omul, este totuna cu uniforma sau omul începe acolo unde se termină uniforma. Apoi, mai există și stratul ierarhic, de la o fotografie la alta, de la agent, la chestor („Ierarhia Poliției Române”) sau de la Ovidiu la Denis („5@14”). Primul îl domină pe ultimul, dar, în același timp, acesta nu ar putea exista fără ultimul.

Concept aparte formează seriile „Chambre d’amis” (2010), „Trip la 2 stele” (2009) și „Spa.ro” (2010), în care atenția fotografului se mută de pe individ, pe spațiul populat / locuit / colonizat de acesta și evoluția lui în timp. Am putea deduce și aici mai multe paralele, între micro și macroistorie, privat și public, trecut și prezent. Interioarele bune din „Chambre d’amis” transpar ca niște capsule de timp care se luptă să nu fie sparte prin ingerința cotidianului în reprezentarea despre frumos a unor țărani din sud-vestul României, de o solitudine descumpănitoare ce te lasă fără grai, anti-turistică. Tot așa cum mai degrabă

Police” (2011) and the extensive project “Uniforms and Vestments” he’s working on at present. In all of these series, the concept of hierarchy works in layers. Individual layers, as part of the same subject, as well as synchronous, general layers, from one subject to another within the same series. Within a single subject, the gaze first strikes the

1.7

layer of appearance, that is, the costumes; after it penetrates the layer of appearance, it enters the skin/body and the individual. For you can almost never know for sure if the layers that make up a subject in an image (name, clothes, gaze, hairstyle, posture) are separate or accreted, subjecting the human to a process of intermittent reification. In other words, abruptly raising the question as to whether the individual in the picture, the human being, is one and the same with their uniform, or whether the human begins where the uniform ends. Then there’s the hierarchical level, from one photograph to the next, from the agent to the quaestor (“The Hierarchy of the Romanian Police”) or from Ovidiu to Denis (“5@14”). The former dominates the latter, but, at the same time, it couldn’t exist without it.

The concept is different with “Chambre d’amis” (2010), “2-Star Trip” (2009) and “Spa.ro” (2010), in which the attention of the photographer shifts away from individuals onto the spaces they populate/inhabit/colonise and how these change in time. We might also draw a number of parallels here – between micro- and macro-history, private and public, past and present. The interiors in

1.8

1.9

critic anti-turistică este viziunea fotografică din „Trip la 2 stele” și din „Spa.ro”, în care obiectivul aparatului este somat să surprindă „realitățile”, fie acestea postcomuniste sau capitaliste, ori pur și simplu peisajere, căci realitățile nu sunt stridente, necesar uluitoare, cum ar fi tentată să le documenteze majoritatea fotografiilor poposiți pe

1.10

malul mării sau în munți, ci firești, aproape banale, însă de un firesc și de un banal spectaculoase.

De aici și trăsătura esențială care îl deosebește pe Gîrbovan de ceilalți fotografi contemporani, această impresie a fotogeniei realității în sine, a unei frumuseți necăutate, ci lăsată așa cum este ea, de un insolit neostentativ, aproape obișnuit. Esteticul la Bogdan Gîrbovan este unul al elitismului tehnic (majoritatea fotografiilor sunt realizate cu Bronica sau cu Linhof), dar nu un elitism narcisist, ci unul îmblânzit, supus, umilit chiar, convocat să surprindă realitățile hărăzite digitalului de Obor de la bun început. Altfel spus, în fotografie, Bogdan Gîrbovan practică un soi de fotogenie socială aplicată, demers care aduce cu ancheta de teren a antropologului sau cu un consult medical științific și deloc în scopuri curative.

“Chambre d’amis” are like time capsules that are fighting against the invasion of everyday life into the perception of beauty of a number of farmers living in southwest Romania, which are of an unsettling solitude that leaves you speechless and is anti-touristic. Just as critically anti-touristic is the photographic vision in “2-Star Trip” and “Spa.ro”, in which the lens of the camera is called upon to capture “realities”, be these post-communist or capitalist, or simply pertaining to landscape, for these realities are not strident, not necessarily astonishing, in the way most photographers arriving at the seaside or in the mountains would be tempted to document them, but natural, almost commonplace, albeit of a spectacular naturalness and banality.

Therein lies the essential characteristic that distinguishes Gîrbovan from the other contemporary photographers, the impression that reality itself is photogenic, the impression of an unaffected beauty, which he leaves as it is, unostentatiously, almost mundanely surprising. The aesthetic in Bogdan Gîrbovan’s work resides in a technical elitism (the majority of his photographs are taken with a Bronica or Linhof camera), not a narcissistic elitism, in a tamed, submissive, even humiliated elitism, which is called upon to capture realities destined from the outset for the cheapest form of digital photography. In other words, in his photography, Bogdan Gîrbovan practises a kind of applied social photogeny, an endeavour that resembles an anthropological field trip or a scientific but non-curative medical consultation.

Igor Mocanu

publicat în revista ARTA

Anul III, #6-7, 2012

published in ARTA magazine

Year III, #6-7, 2012

„10/1” este un studiu asupra locuinței convenabile, realizat prin intermediul fotografiei, o documentare despre blocurile din București, construite în perioada comunistă, care reprezintă peste 70 de procente dintre tipurile de locuințe din capitală.

Aceste construcții, de un grotesc absolut, aveau drept scop uniformizarea radicală a tuturor indivizilor din noul imperiu de beton al epocii de aur, realizat prin cazarea oamenilor în apartamente identice, ce urmărea curmarea tendințelor individualiste – considerate periculoase pentru omul nou, care nu trebuia încurajat să gândească prea mult. Din păcate, aceste blocuri există și astăzi.

Apartamentul acoperă doar necesitățile esențiale de odihnă, preparare a hranei, educație și igienă, asigurând exigențele minimale. Nu sunt pomenite dimensiunile sociale, culturale și comunicative ale vieții sociale ale indivizilor.

Adevărul este că majoritatea locuințelor de bloc sunt ca niște cutii care asigură condiții de viață la standarde calitative minime, ieșind din discuție confortul și intimitatea. Proiectul „10/1” conține 10 fotografii realizate în 10 garsoniere, dintr-un bloc din zona de est a Bucureștiului. Blocul are 10 etaje, iar apartamentele sunt situate la mijloc, unele sub altele. Ele sunt atât în exterior (mă refer la fațadă), cât și în interior, identice. Am ales acest bloc deoarece locuiesc aici, la etajul 10, și îmi este mai ușor să abordez subiectul. Acesta este doar un exemplu de bloc, a cărui construcție a fost finalizată în 1966, din cele aproximativ 70 000 de blocuri care suferă de aceeași problemă.

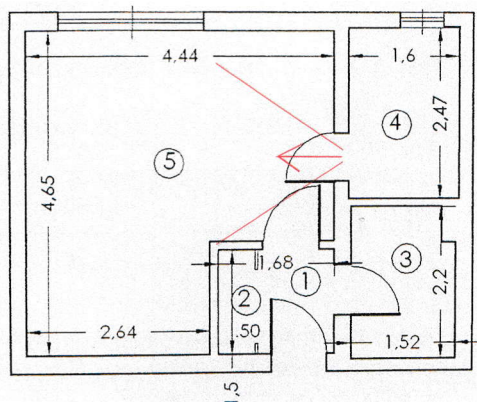
“10/1” is a study of affordable housing conducted using photography, a documentation of the communist-era tower blocks in Bucharest, which account for over 70 percent of all housing in the capital.

The purpose of these grotesque structures was to radically even out the inhabitants of the new concrete empire of the golden era; this was to be achieved by housing people in identical apartments, thereby suppressing the individualist tendencies considered a threat to the New Man, who was not to be encouraged to think too much. Unfortunately, these tower blocks still exist today.

This type of housing covered only basic everyday needs in terms of rest, food preparation, education and hygiene – the minimum requirements. There is no mention of the social, cultural and communicational dimensions of the individual's social life.

The truth is that the majority of tower block apartments are boxes that ensure only minimum living standards, being oblivious to the concepts of comfort and privacy. The “10/1” project contains 10 photographs taken in 10 different studio apartments in a tower block in the east of Bucharest. The tower block has 10 floors, and the apartments in question are located in the centre of the building, one beneath the other. They are identical both outside (the façades) and inside. I chose this particular tower block because I happen to live here, on the 10th floor, and so it was easier for me to approach the matter. This is just one example, completed in 1966, of the approximately 70,000 similar structures in the same situation.

Am fotografiat fiecare garsonieră (interiorul acestui spațiu), din același unghi, pentru a reda mai bine amalgamul claselor sociale ce împart același spațiu, singurele diferențe fiind decorul și personajul. Aceste camere se pot interpreta ca un grafic psihologic ce reflectă relația personajelor cu istoria și cu prezentul.

1.11

Etajul 1, apartamentul numărul 7, doamnă singură (a refuzat să-și dea numele), pensionară, a lucrat ca și grafician de bancnote înainte de 1989. Locuiește aici de 10 ani. Proprietate personală.

Etajul 2, apartamentul numărul 12, mamă și fiică, două distinse doamne (au refuzat să dea nume). Fiica, fostă sportivă, a călătorit mult, a vizitat muzee, s-a mutat cu mama sa după moartea soțului. Proprietate personală.

Etajul 3, apartamentul 17, garsonieră scoasă la vânzare – proprietarii plecați în străinătate. Cu bunăvoința președintelui de scară, domnul Cojanu Ilie, care deține cheia, am reușit să o fotografiez. Domnul Cojanu a fost de acord să apară în cadru, dar cu o condiție: „nu mă uit la aparat... sunt și eu președinte de scară”.

Etajul 4, apartamentul 22, Don Lukas (nu a dat nume, preferând porecla), recent sosit din Spania, locuiește cu prietena lui. Proprietate personală.

I photographed each studio apartment (the interior) from the same angle in order to better depict the amalgamation of different social classes that share the same space, the only difference between them being the décor and the inhabitants. These single rooms can be considered a kind of a psychological chart that shows the inhabitants' relationship to history and the present.

1st floor, apartment no. 7, a single woman (she refused to provide a name), pensioner, worked as designer of banknotes before 1989. Has been living here for 10 years. Owner.

2nd floor, apartment no. 12, mother and daughter, two distinguished ladies (they refused to provide names). The daughter, a former sportsperson, has travelled a lot, visited museums, moved in with her mother after the death of her husband. Owners.

3rd floor, apartment no. 17, for sale, the owners live abroad. I was able to photograph this apartment courtesy of the president of the tenants' association, Mr. Ilie Cojanu, who has a key. Mr. Cojanu agreed to appear in the photograph on one condition: "I won't look at the camera... I am the president of the tenants' association, after all."

4th floor, apartment no. 22, Don Lukas (who gave only his nickname), recently returned from Spain, lives with his girlfriend. Owner.

5th floor, apartment no. 27, Mrs. Ioana Suhariuc, pensioner. Has lived here since 1967, and on her own since 1982. She has her cat since 1989. Owner.

6th floor, apartment no. 32, public figure, refused to provide a name or to show their face. Temporary rental.

7th floor, apartment no. 37, Ionuț lives alone and, according to Mr. Ilie Cojanu (president of the tenants' association), he "is a ladies' man, a little hard of hearing, but a nice guy who surely won't mind being photographed". Owner.

Etajul 5, apartamentul 27, doamna Suhariuc Ioana, pensionară. Locuiește aici din 1967, iar din 1982 singură. Pisica o are din 1989. Proprietate personală.

Etajul 6, apartamentul 32, persoană publică, a refuzat să dea nume și să apară cu fața. Locuiește temporar cu chirie.

Etajul 7, apartamentul 37, Ionuț locuiește singur și, după spusele domnului Cojanu Ilie (președintele de scară), „este mare gagicar și nu prea aude, dar este băiat bun și o să fie de acord să îl fotografiezi”. Proprietate personală.

Etajul 8, apartamentul 42, familia Ene pensionari, locuiesc acolo din 1967. El este imobilizat la pat de câțiva ani. Proprietate personală.

Etajul 9, apartamentul 47, doamna Biță, pensionară, locuiește acolo din 1967 și este singură din 1996. Proprietate personală.

Etajul 10, apartamentul 52, Bogdan Gîrbovan.

O scurtă istorie a blocurilor de locuințe.

Primele cartiere muncitorești au apărut în Europa de Est o dată cu „Planul principal pentru Moscova”, lansat de Stalin în 1935. Conform planului, trebuiau ridicate cartiere de blocuri similare, cu scopul de a oferi locuințe ieftine țăranilor aduși să lucreze în fabrici și uzine.

Apartamentele erau foarte mici, cu bucătării moderate, în care nu încapă toată familia la masă, însă pentru cei cărora le erau repartizate, acestea ofereau un lux pe care nici nu îl visau, cum ar fi apă curentă, canalizare și lumină electrică.

Astăzi a trăi la bloc înseamnă a trăi în modul specific românesc (România – o țară postcomunistă). A locui la bloc înseamnă a face parte dintr-o Românie concentrată = o patrie în miniatură,

8th floor, apartment no. 42, the Ene family, pensioners, living here since 1967. Mr. Ene has been bedridden for the past few years. Owners.

9th floor, apartment no. 47, Mrs. Biță, pensioner, has been living here since 1967, and on her own since 1996. Owner.

Floor 10, apartment no. 52, Bogdan Gîrbovan.

A short history of tower blocks.

The first working class districts appeared in Eastern Europe after the launch of Stalin's "Master Plan for the Reconstruction of Moscow" in 1935. The plan involved the building of new districts of similar-looking tower blocks. The purpose was to provide cheap housing for the rural population brought in to work in the factories.

The apartments were minuscule and had kitchens that were too small for the whole family to sit around the table, but for those to whom they were assigned they provided a kind of luxury that was beyond their wildest dreams – as in running water, flushing toilets and electric lighting.

Today, to live in a tower block means to live in a specifically Romanian way (Romania being a post-communist country). To live in a tower block means being part of a condensed version of Romania, i.e. a country in miniature – a diverse country or, to repeat what I said earlier, an amalgamation of different social classes sharing the same space.

These square and rectangular shaped apartment blocks, all seemingly cast from the same mould, are, both inside and out, entirely devoid of any trace of aesthetics, something which not long ago was a reflection of an absolute faith in homogenisation, anonymity and the grotesque. The tower block is a mixture of diverse social, cultural and ethnic factors.